

AFSPRAKENLIJST INTERPARLEMENTAIR KONINKRIJKSOVERLEG MEI 2022

Sint Maarten 4 – 6 mei 2022

In het Presidiumoverleg van 4 mei 2022 zijn de onderstaande afspraken herbevestigd, dan wel gemaakt:

- dat het presidium bestaat uit de voorzitters van de parlementen (behalve van Nederland), de voorzitters van de commissies en de griffiers;
- dat de Statenvoorzitters van Aruba, Curaçao en Sint Maarten en de commissievoorzitters van Nederland de delegatieleiders zijn en de afsprakenlijst ondertekenen;
- dat de commissievoorzitters woordvoerders van de delegaties zijn, maar tijdens discussies meerdere leden van de delegaties het woord kunnen voeren;
- dat de commissievoorzitters en de Statenvoorzitters deelnemen aan de persconferentie;
- dat indien een delegatie een afwijkend standpunt heeft, dit vermeld wordt in de afsprakenlijst. Daarbij wordt verwezen naar de toelichting op dit standpunt, die wordt opgenomen in een bijlage die formeel geen onderdeel uitmaakt van de afsprakenlijst. Afwijkende standpunten worden voorafgaand aan de persconferentie schriftelijk gedeeld met de andere delegaties. Van een afwijkend standpunt van een deel van een delegatie wordt geen aantekening opgenomen;
- dat alle delegaties kunnen deelnemen aan een werkgroep. Nederland is trekker van een werkgroep indien het een specifiek onderwerp met betrekking tot Caribisch Nederland (BES-eilanden) betreft;
- dat de delegaties maximaal 15 minuten de tijd krijgen om intern beraad te plegen;
- dat het Reglement van Orde van het gastland geldt, bijvoorbeeld met betrekking tot interruptie van sprekers en persoonlijke feiten;
- dat de Voorzitter van het IPKO de tijd in de gaten houdt, opdat elke delegatie evenveel tijd krijgt om haar standpunten naar voren te brengen;
- dat het organiserende land de werkbezoeken in het IPKO vaststelt en regelt, waarbij de gastdelegaties tijdig gevraagd wordt suggesties te doen;
- dat schriftelijke standpunten van individuele leden en/of fracties niet formeel tijdens het IPKO zullen worden ingebracht;
- dat de beraadslagingen van het IPKO in beginsel openbaar zijn en dat wordt gezorgd voor een uitzending via internet. De werkbezoeken en de presidiumvergaderingen zijn in beginsel besloten;
- dat het programma van het IPKO wordt vastgesteld door het presidium. Wijzigingen in of aanvullingen op het programma dienen eerst te worden goedgekeurd door het presidium.

Openingsspeech en presentatie recente ontwikkelingen per land

De Voorzitter van de Staten van Sint Maarten, mw. G.S. Heyliger-Marten, opent het IPKO op Sint Maarten en heet alle deelnemers van harte welkom, alsmede allen die via de livestream de bijeenkomst volgen.

De delegaties nemen met belangstelling kennis van de openingsspeeches van de voorzitter van de Staten van Aruba, dhr. E.G.A. Vrolijk, de voorzitter van de Staten van Curaçao, mw. C.M. America-Francisca, en de leider van de Staten-Generaaldelegatie en voorzitter van de Tweede Kamercommissie voor Koninkrijksrelaties, mw. M.L.J. Paul. De actuele ontwikkelingen in het land Aruba worden mede toegelicht door mw. S.M. Tromp-Lee, voorzitter van de commissie Koninkrijks Aangelegenheden en Buitenlandse Betrekkingen van de Staten van Aruba, die betreffende het land Curaçao door dhr. A.C.M. Thodé, voorzitter van de commissie Rijksaangelegenheden, Interparlementaire Relaties en Buitenlandse Betrekkingen van de Staten van Curaçao, en ten slotte inzake het land Sint Maarten door dhr. R. Brison, vicevoorzitter van de commissie voor Koninkrijksaangelegenheden en Interparlementaire Relaties van de Staten van Sint Maarten.

Technische briefing inzake voorstel van Rijkswet Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling en nabespreking in vier deelgroepen

De delegaties hebben - onder dankzegging - een openbare technische briefing ontvangen over het voorstel voor de consensusrijkswet Regels omtrent de instelling van het Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling (36031 (R2161)) door regeringsambtenaren van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland. Daarna werden door de ambtenaren vragen beantwoord die leven in de vier parlementaire delegaties. Aansluitend hebben de parlementariërs in vier deelgroepen van gemengde samenstelling uit alle parlementen gedurende bijna twee uur intensief met elkaar gesproken over genoemd Rijkswetsvoorstel. Doel van deze besprekingen was beter inzicht te verkrijgen in en begrip voor elkaars overwegingen bij genoemd wetsvoorstel, zodat het begrip voor elkaars standpunten wordt vergroot, wat tijdens de formele wetsbehandeling vruchten kan afwerpen. Ook werd in deze bespreking informatie uitgewisseld die de parlementariërs kunnen gebruiken bij het verdere vervolg van het wetstraject. Bij de behandeling van het COHO-wetsvoorstel in de Tweede Kamer wordt gezocht naar additionele concrete momenten van afstemming (eventueel ook virtueel). De delegaties van de Staten van Aruba en Sint Maarten geven aan dat in hun ogen geen sprake is van vrijwillige consensus tussen de regeringen. De delegatie van de Staten van Curaçao verwijst ter zake van het voorstel van rijkswet naar de aangenomen moties d.d. 26 april jl.

De vertegenwoordigende lichamen van de vier landen zullen op 20 mei 2022 hun verslag over het wetsvoorstel uitbrengen.

Dodenherdenking

Om precies 18.00 uur lokale tijd op 4 mei 2022 namen alle deelnemers in de plenaire zaal twee minuten stilte in acht om allen te herdenken – burgers en militairen – die in het Koninkrijk der Nederlanden of waar ook ter wereld zijn omgekomen of vermoord; zowel tijdens de Tweede Wereldoorlog en de koloniale oorlog in Indonesië, als in oorlogssituaties en bij vredesoperaties daarna.

Consensusrijkswetten

De vier delegaties spreken over consensusrijkswetten op basis van artikel 38 van het Statuut voor Koninkrijk der Nederlanden. Aan het einde van de plenaire gedachtewisseling worden zes aandachtspunten geformuleerd:

- 1) de vrije keuze van landen voor het aangaan van onderlinge regelingen en de te kiezen vorm, temeer daar het in beginsel autonome landsaangelegenheden betreft;
- 2) de positie en rol van de Staten en de Staten-Generaal bij de totstandkoming van consensusrijkswetten;
- 3) het verschil in rechtsgrondslag tussen consensusrijkswetten en overige rijkswetten en onderlinge regelingen;
- 4) dialoog, onderlinge afstemming en een open en respectvolle verstandhouding dienen voorop te staan bij het verkrijgen en behouden van consensus;

- 5) het vaststellen van de termijn genoemd in artikel 16 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden voor het uitbrengen van schriftelijk verslag door het vertegenwoordigende lichaam van het land, waarin de regeling zal gelden;
- 6) het belang van onderlinge afstemming en dialoog tussen volksvertegenwoordigers voorafgaand aan en tijdens de formele wetsbehandeling in de Staten-Generaal.

Betere en duurzame relaties binnen het Koninkrijk

In vier deelgroepen wordt gesproken over betere en duurzame relaties binnen het Koninkrijk. Aansluitend volgt een plenaire terugkoppeling.

Binnen deelgroep 1 spreken leden van de vier delegaties over het Statuut voor het Koninkrijk en specifiek samenwerking, hulp en bijstand, en liquiditeitssteun. Er wordt naar voren gebracht dat de relaties binnen het Koninkrijk de bepalingen in het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden overstijgen. Daarmee is niet gezegd dat de bepalingen niet belangrijk zijn; zij structureren en bieden een juridisch kader voor de onderlinge relaties. Het biedt rechtszekerheid voor alle partners in het Koninkrijk. Tevens bestaat het gevoel dat het Statuut op onderdelen verder zou kunnen worden verduidelijkt en gemoderniseerd. Het initiatief daarvoor zou primair moeten uitgaan van de regeringen en de Koninkrijksregering en dat is een tijdrovend en ingewikkelde operatie. Er wordt wederom geconstateerd dat de mogelijkheden die het Statuut biedt nog beter benut kunnen worden, zowel op lands- als op Koninkrijksniveau.

In deelgroep 2 spreken parlementariërs van de vier landen over het thema mensenrechten, rechtsstaat en deugdelijk bestuur. Er is per land gesproken over de situatie op dit gebied. Met betrekking tot Curaçao spreekt de deelgroep over de opvang van migranten en de rechten voor LHBTI-persoon. Met betrekking tot Sint Maarten is gesproken over de situatie rond de gevangenis. Doorlopend aandachtspunt voor Nederland is de afwikkeling van de kinderopvangtoeslagaffaire. Ook het voor de andere landen in het Koninkrijk ratificeren van het VN-verdrag Handicap, het Verdrag van Istanbul en het VN Vluchtelingenverdrag is naar voren gebracht. Aruba geeft aan graag het VN Vluchtelingenverdrag ook voor Aruba te ratificeren. Ook is het geregistreerd partnerschap voor mensen van hetzelfde geslacht onlangs mogelijk gemaakt.

Aanvullend hebben de delegaties in deelgroep 3 gesproken over de uitvoering van de motie Rosenmöller (EK 35570 IV, L). De delegaties benadrukken het belang van onderling contact, bijvoorbeeld bij het IPKO en ook tussentijds wanneer wenselijk, met als uiteindelijk doel de processen binnen het Koninkrijk te verbeteren. Op deze manier kunnen de gezamenlijke doelen verder worden geconcretiseerd en zaken gezamenlijk worden opgepakt. In dit licht hebben de delegaties met belangstelling kennisgenomen van de paragraaf "Een betere toekomst voor het hele Koninkrijk" in het Nederlandse regeerakkoord van januari jl. Hierbij is het van belang dat ook de parlementariërs die niet bij het IPKO aanwezig zijn, goed kennisnemen van wat er tijdens het IPKO gewisseld wordt. Tevens zal aan het begin van ieder IPKO ook kort plenair stil worden gestaan bij de afsprakenlijst van het vorige IPKO en de uitvoering daarvan. Voor het onderlinge contact is het tevens van belang dat de contactgegevens van de verschillende parlementariërs met elkaar worden gedeeld, zodat het persoonlijk contact kan worden geïntensiveerd.

Als conclusie uit de besprekingen in deelgroep 4 verzoeken de delegaties hun regeringen om een reactie op de uitvoeringsstatus en het tijdspad van de moties Van Raak c.s. (TK 35099 (R2114), nr. 23) en De Graaf (EK 34300 IV/CXIX, P) en over de betrokkenheid van elk van de landen.

Presentatie Ministerie van Justitie – Gevangenissysteem Sint Maarten

De directeur van de Point Blanche Prison geeft aan de IPKO-deelnemers, in aanwezigheid van de minister van Justitie van Sint Maarten, mw. A.E. Richardson, een presentatie over de uitdagingen waarvoor de detentiefaciliteiten op Sint Maarten zich geplaagd zien, de wijze waarop deze worden aangepakt en de resultaten die zijn behaald, alsmede de plannen voor de korte en middellange termijn. Aansluitend is er gelegenheid tot het stellen van vragen.

Briefing door de National Recovery Program Bureau inclusief werkbezoek NRPB

De directeur van de NRPB geeft een presentatie aan de parlementariërs van de vier landen. Na de verwoestingen die in september 2017 door de orkanen Irma en Maria zijn aangericht, is de regering van Sint Maarten begonnen met een grootschalig programma om Sint Maarten weer veerkrachtiger te maken. Dit programma is vastgelegd in het National Recovery and Resilience Plan (NRRP). Het Sint Maarten Trustfonds wordt gefinancierd door de Nederlandse overheid, beheerd door de Wereldbank en uitgevoerd door het National Recovery Program Bureau (NRPB) en heeft een looptijd tot en met 2025.

De NRPB is in december 2018 bij landsverordening ingesteld. De NRPB is namens de regering van Sint Maarten verantwoordelijk voor de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van de projecten die worden gefinancierd uit het Trustfonds (april 2018, met een omvang van ca.470 miljoen euro (US \$553 miljoen)) of uit andere beschikbare financieringsbronnen. De NRPB is een ZBO.

Er vallen circa 10 projecten direct onder de verantwoordelijkheid van de NRPB voor een bedrag van US \$ 323,2 miljoen. Het gaat bijvoorbeeld om projecten als herstel van het vliegveld, het opruimen van de verwoestingen, het opleiden van medewerkers ten behoeve van de hospitality sector, de bouw van een nieuw ziekenhuis en projecten gericht op rampenbestrijding (CDEMA en CCRIF).

Omdat het niet mogelijk was om een fysiek bezoek te brengen aan het Princess Juliana International Airport (PJIA), hebben de CEO en de Technical Director van PJIA een presentatie verzorgd voor het IPKO. In de afgelopen jaren heeft PJIA te maken gehad met twee grote crises: eerst de orkanen Irma en Maria, die veel schade aan het vliegveld hebben veroorzaakt, gevolgd door de COVID-crisis, met sterk afgenomen passagiersstromen tot gevolg. Op dit moment wordt gewerkt aan het herstel van het vliegveld. De bouwwerkzaamheden voor dit project zijn begonnen in oktober 2021. De verwachting is dat het volledige project in het derde kwartaal van 2023 zal zijn afgerond. Het vliegveld wordt in die tijd niet alleen volledig herbouwd, maar er worden ook enkele verbeteringen doorgevoerd, zoals nieuwe roltrappen en liften, en toevoeging van diensten zoals selfservice baggage drop-off. Ook wordt de nieuwe luchthaven beter bestendig gemaakt tegen natuurrampen. In de presentatie werden beelden van de werkzaamheden en het uiteindelijk ontwerp met de parlementariërs in het IPKO gedeeld. Alle werkzaamheden worden uitgevoerd terwijl het vliegveld operationeel is.

Aansluitend aan de presentaties hebben de delegaties een bezoek gebracht aan het Sint Maarten General Hospital, en de vuilnisbelt, waar zij meer informatie hebben gekregen over de projecten die onder auspiciën van het NRPB daar worden uitgevoerd.

Werkbezoek Point Blanche Prison

Op de laatste ochtend van het IPKO hebben de delegaties in groepen een bezoek gebracht aan de Pointe Blanche Prison. Hier hebben zij de werkzaamheden en verbeteringen kunnen zien, waarover zij de dag ervoor gebriefd zijn door de directeur van de gevangenis.

Slot

De delegaties spreken hun waardering uit voor de organisatie van het IPKO door de Staten van Sint Maarten en voor de goede, constructieve en open sfeer waarin de besprekingen van soms ingewikkelde punten hebben plaatsgevonden.

Komend IPKO

Het presidium beraadt zich op eventuele aanvullende agendapunten. In een videoconferentie ter voorbereiding op het komende IPKO wordt definitief over de agenda besloten. Het volgende IPKO zal plaatsvinden van 27 tot en met 30 september 2022 in Den Haag, Nederland.

Sint Maarten 6 mei 2022

Mw. Grisha Heyliger-Marten

(Voorzitter Staten van Sint Maarten)

Hr. Edgard Vrolijk

(Voorzitter Staten van Aruba)

Mw. Charetti America-Francisca

(Voorzitter Staten van Curaçao)

Mw. Mariëlle Paul

(Staten-Generaal Nederland)

BIJLAGE I

LEDEN VAN DE DEELNEMENDE DELEGATIES

DELEGATIE STATEN VAN ARUBA

E.G.A. Vrolijk (delegatieleider)
S.M. Tromp-Lee
L.J. Christiaans-Yarzagaray
A.S.C. Molina
H.W.G. Tevreden
G.L. Croes
A.L. Dowers
R.R. Santos do Nascimento
R.M.J. Raymond
M.J. Lopez-Tromp
M.J. Mansur
H.Ch.J. Hek (griffier der Staten)

DELEGATIE STATEN VAN CURACAO

C.M. America-Francisca (delegatieleider)
A.C.M. Thode
S.P. Osepa
Q.C.O. Girigorie
G.M. Mc William
M.G. Martines
R.F. Calmes
S.S. Cijntje (griffier)
G.S.A. Maduro (jurist)

DELEGATIE STATEN VAN SINT MAARTEN

G.S. Heyliger-Marten (voorzitter IPKO)
R. Brison
G.C. Pantophlet
M.D. Gumbs
S.A. Wescot-Williams
C.E. Brownbill
C.T. Emmanuel
A.E. Arrindell
G.J. Richardson (griffier der Staten)

NEDERLANDSE DELEGATIE

Tweede Kamer

M.L.J. Paul (delegatieleider)
R.J. Kamminga
J. Wuite
J.A.M.J. van den Berg
D.G.M. Ceder
N.L. den Haan
E.A.M. Meijers (griffier)

Eerste Kamer

P. Rosenmöller (vicedelegatieleider)

A.J.A. Beukering

J.J. Atsma

B.O. Dittrich

P. Ester

F.J. Bergman (griffier)

BIJLAGE II

PROGRAMMA INTERPARLEMENTAIR KONINKRIJKSOVERLEG 4 T/M 6 MEI 2022

WOENSDAG 4 MEI 2022

09.15 – 09.45 uur	Presidiumoverleg
09.30 – 10.00 uur	Ontvangst
11.30 – 11.35 uur	Opening door Voorzitter IPKO
11.35 – 12.55 uur	Openingsspeech en presentatie recente ontwikkelingen per land
12.55 – 13.05 uur	Groepsfoto
13.05 – 13.30 uur	Extra presidiumoverleg
13.05 – 14.15 uur	Lunch
14.15 – 16.00 uur	Technische briefing inzake voorstel van Rijkswet Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling
16.00 – 17.45 uur	Nabespreking in vier deelgroepen
17.45 – 18.00 uur	Besloten plenaire terugkoppeling van nabespreking voorstel van Rijkswet Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling
18.00 – 18.02 uur	Twee minuten stilte - Dodenherdenking
19.00 – 22.00 uur	Welkomstreceptie aangeboden door de Voorzitter van de Staten van Sint Maarten

DONDERDAG 5 MEI 2022

09.00 – 09.05 uur	Heropening door Voorzitter IPKO
09.00 – 10.15 uur	Consensusrijks wetten
10.15 – 11.15 uur	Betere en duurzame relaties binnen het Koninkrijk - bespreking in vier deelgroepen: 1. Statuut: samenwerking, hulp en bijstand, liquiditeitssteun 2. Mensenrechten, rechtsstaat en deugdelijk bestuur 3. Uitvoering motie Rosenmöller (EK 35570 IV, L) 4. Uitvoering motie Van Raak c.s. (TK 35099 (R2114), nr.23) en motie De Graaf (EK 34.300 IV /CXIX, P)
11.15 – 12.00 uur	Betere en duurzame relaties binnen het Koninkrijk - terugkoppeling plenair
12.00 – 12.45 uur	Besloten presentatie Ministerie van Justitie - Gevangenissysteem Sint Maarten
12.45 – 14.00 uur	Lunch
14.00 – 14.30 uur	Presentatie door de directeur van het National Recovery Program Bureau en de CEO van het Princess Juliana International Airport
14.30 – 17.30 uur	Werkbezoek National Recovery Program Bureau Projecten - St. Maarten General Hospital; - Vuilnisbelt Sint Maarten.

VRIJDAG 6 MEI 2022

08.00 – 09.00 uur	Presidiumoverleg
08.30 – 12.30 uur	Werkbezoek: Point Blanche Prison
12.30 – 13.00 uur	Plenair vaststellen afsprakenlijst IPKO
13.00 – 14.30 uur	Lunch
14.30 – 15.00 uur	Ondertekening afsprakenlijst en persconferentie